

ТАРИХИЙ ВОҚЕА АРАФАСИДА ТУРИБМИЗ

16 июнь кунин Тошкентда республика Вазирлар Маҳкамаси билан Олий Кенгаши Раёсатининг қўшма мажлиси бўлди. Уни **Узбекистон Президентини** Ислам Каримов бошқарди.

Мажлисда **Узбекистон Республикаси** миллий валютасини муомалага киритиш, мамлакат ички истеъмол бозорини зарур моллар билан тўлдирish, ишлаб чиқариш корхоналарининг республика экспорт имкониятларини ошириш борасидаги вазифалари ҳамда болали оилаларни давлат томонидан ижтимоий муҳофаза қилишнинг янги тизими ҳақидаги масалалар муҳофиза этилди.

Муस्ताқил фуқароларни тўр ва фаровон ҳаёт кечираётган давлат барпо этишнинг асосий шарти — юксак тараққиёт этган, мустақкам иқтисодий шаклланиб кетган иборатдир. — деди Президент. — Республикада амалга оширилаётган барча ўзгаришларнинг, иқтисодий ислохотнинг ҳам асли мақсади ана шунга қаратилган. Муқтақил иқтисодий эса мамлакатда харид кучи, қуввати, қадри юксак бўлган миллий валюта амал қилишини таъминлаш зарур. Қолаверса, миллий валюта байроқ, тугро, мадҳия, Конституция ва бошқа давлат ва халқ рамзи, муқтақилликнинг муқаддас белгисидир.

Виз миллий пулимизни жорий этишга узоқ вақтдан бери ҳозирлик қилиб келамиз. Хорижий давлатларнинг, ҳамдўстлик мамлакатларининг бу борадаги тажрибасини муқтақилликнинг лухта урганди. Миллий валютага ўтишнинг биринчи босқичи

ни давлат томонидан ижтимоий ҳимоя қилишнинг янги тизими батафсил муҳофиза қилиниб маъқулланди. Хар қандай давлатнинг инсонпарварлиги, жамиятнинг маънавияти аёллар ва болаларга бўлган муносабати билан ўлчанadi, деб таъкидлади Президент. Шу маънода болали оилаларни ижтимоий ҳимоя қилишнинг янги тизими муқаммаллиги, уларни моддий қўллаб-қувватлашга қаратилган билан улкан аҳамият касб этади. Қисқа қилиб айтганда, 16 йилгача бўлган биронга бола давлат гамхўрлигидан бебахра қолмади. Бу мақсад учун ажратилган бюджет маблағлари ҳозирга қараганда бир неча баробар ортади.

Муқтақил **Узбекистон** халқи буюм воқеа арафасида турибди. — деди Президент Ислам Каримов пировазиди. Биз иқтисодий муқтақиллик йўлида яна бир улкан қадам ташлашимиз: ўз миллий пулимизга эга бўлишимиз. Аслини олганда — бу ҳам бир эҳсондир. Биз бунинг тараққиётимиз, миллий пулимизнинг янги тугилган фарзанди асраб-авайлашимиз, куч-қувватли, қадри баланд бўлиши йўлида фикророна меҳнат қилишимиз лозим.

Мажлисда республика Бош вазирини А. Муталов, Олий Кенгаш Раёсатининг ўринбосари Б. Бугров, Олий Кенгаш қўмиталарини раислари, Бош вазир ўринбосарлари, тегишли ўринлар, банк муассасаларининг раҳбарлари қатнашди. (ЎзА).

«Пўлат»нинг дастлабки қадами

«СОКИНА» кичик корхонасининг фаолият курсата бошлаганига ҳали кўп вақт бўлгани йўқ. Ҳозир бу ерда тўрт сменада 130 дан зиёд ишчи-хизматчи меҳнат қилмоқда. Айниқса «Сокина»нинг «Кавсар» хусусий корхонаси билан бирлашиши айни мудоа бўлди. Йирниклашнинг натижасида «Пўлат» фирмаси пайдо бўлди. Фирма директори Руфат Шарипов хусусий корхоналарнинг фаолияти, эриштириш ютуқлари ва режалар ҳақида қўйидагиларни гапириб берди:

қа қўшимча маблағлар эвазига керакли қурилиш материалларини олиб қилганди. Бунёдкорлик ишларининг фирманининг қурилиш бригадаси амалга оширмоқда. Бунда 20 ишни меҳнат қилади. Бригадир Раҳимов Муратов барча имкониятларини ишга солган. Яқинда пайванд ишлари тугалланади.

Цехда қурилиш бораётган бўлсада, иш тўхтаб қолгани йўқ. Моҳир тикувчиларимизнинг серумун гайрати тугайли ўтган ойлар давомида 139 миллион 757 миң сўмлик хом ашё сарфланиб, 465 миллион 786 миң сўмлик тайёр маҳсулот ишлаб чиқарилди. Беш ой давомида 443 миллион сўмлик тайёр маҳсулот сотилди. Маҳсулотларнинг асосий қисмини халқ истеъмоли буюмлари, спорт кийимлари, дастурхон ва соҳилар ташкил қилади. Уларнинг тури 18 хилдан иборатдир. Бизнинг хом ашё билан республика «Газмол» ҳиссасдорлик жамияти ташкил қилади. Тайёр маҳсулотларимиз эса «Ўзбексавдо»га қарашли дўноқларга шу еридан кўрақ тақсимланади. Шаҳримиз марказидан ўрин олган «Пўлат» ва «Сокина» номли иккита фирма дўноқимизда ўз маҳсулотларини сотилади.

Солиқ тўловларини ҳам ўз вақтида тўлаб туришимиз. Солиқ Раҳимов туманидаги нафақахўрларга, болалар уйига ва бошқа кам таъминланган оилаларга хайрия маблағи ажратилиши ҳам унутмаётганимиз йўқ. Умуман олганда олдингизга қўйган эъзу мақсадида жуذا юксак. У ҳам бўлса ишчи қўлаётган аёлларимизни иш билан таъминлаш.

— Келгуси режаларингиз ҳақида тўхталсангиз.

— Режаларимизнинг энг дастлабкиси маҳалламизни обод ва кўркам қилиш. Қолаверса фирмамиз номи хорижийликлар қўлидан ўрин олса деймиз. Қўшма корхоналар тузиш ниятимиз бор. Албатта унга қадар жаҳон бозорига йўл оладиган маҳсулотлар чиқаришимиз керак.

Гузлода АВДУЛЛА ҚИЗ.

СУРАТЛАРДА: йилу неҳининг устаси Барно Қобулова тикувчи Шаҳло Раимова билан қўйилган қўздан кечирмоқда; фирма раҳбари ўринбосари Шухрат Мирқўжаев қурилиш лойиҳасини қўздан кечирмоқда.

Қозим Улмасов олган суратлар.

ИСЛОМ КАРИМОВНИНГ ТУРКИЯГА ТАШРИФИГА ДОИР

Ўзбекистон Республикаси 23—24 июнь кунлари давлат Президенти Ислам Каримов ташрифи билан Туркияда Туркия Республикаси Президентини Сулаймон Демирал **Узбекистон халқи** ушбу тақлифига биноан 1994 йил ташрифи икки мамлакат ўр

тасидаги дўстона муносабатлар ва ўзаро манфаатли ҳамкорликнинг янада кенгайтиришга ҳизмат қилади, деб умид билдиради. (ЎзА).

ЯНГИ ДАСТУРДА
Тойлжон Содиков номли маданият уйдига фаолият курсатаётган «Файз» вокал-чолғу дастаси янги концерт дастурини эстрада шинавандалари ҳўкимга ҳавола этди. Ўзбек, тожик, афғон ва бошқа туронзамин халқларининг қўшиқларидан ташкил топган концерт томошаси олқин билан кўтиб олинди. Айниқса, даста катнашчиларидан Муроджон Тожибоев, Камолдин Жўраев, Маммуржон Қиодоятов, Шамсуддин Бақадиров, Алишер Шариповлар ижросидаги кўп ва қўшиқлар барчаси манзур бўлди. Салоҳиддин СИРОЖИДИНОВ.

Диққат, Ўзбекистон муқтақиллигининг уч йиллигига бағишланган танлов «ВАТАНИН СЕВМАК ИЙМОНДАНДУР!»

1994 йил 1 сентябрда **Узбекистон Республикаси** муқтақиллигига эришган кунга уч йил ўтди. Ана шу танловга шарафли «Тошкент оқшом» газетаси тахририяти «Ўзбекистон» ўзбекистон давлат номини тақдир қотлар агентлиги билан биргаликда газета жашрининг [очери, корреспондентлари, репортёр, сўхбат] ва сара суратларининг эриш яқин иқод намуналарини учун «Ватанин севмак иймондандуру» шiori остида танлов эълон қилди.

Ушбу танловга жўриладиган материалларда ва суратларда Ўзбекистон Республикасининг бугунги кунини, Ватанга муҳаббат, инсон, меҳнат, илмий ва иқодий жамоаларининг бунёдкорлик фаолияти, тўб иқтисодий ислохотларнинг бориши афқин ва чуқур аса эттирилиши керак. Энг муҳим вазифа — ўз Ватанининг чинакам эгаси бўлган Ўзбекистон фуқаросини кўрсатишдир.

Ўзбекистон Республикаси муқтақиллигининг уч йиллиги арафасида яқунлабдан ушбу танловга журналистлар билан бир қаторда «Оқшом» газетаси муштарийларининг ҳам асарларини қабул қилинади.

Энг яқин публицистик мақоаларининг муваффиқлари ҳайрат аъзолари томонидан аниқланади. Голлиларга қўйидаги мукофотлар таъсис этилган:

- 1-ўрин учун — 1.000.000 сўм-купон;
- 2-ўрин учун — 700.000 сўм-купон;
- 3-ўрин учун — 500.000 сўм-купон;
- Шунингдек, ҳар бири 250.000 сўм-купон миқдоридаги учта рағбатлантирувчи мунофот ҳам таъсис этилган.

Энг яқин суратларга:

- 1-ўрин учун — 700.000 сўм-купон;
- 2-ўрин учун — 500.000 сўм-купон;
- 3-ўрин учун — 300.000 сўм-купон;
- Шунингдек, ҳар бири 150.000 сўм-купон миқдоридаги учта рағбатлантирувчи мунофот ҳам таъсис этилган.

Танловга жўриладиган асарларни (материаллар ҳамин машинада икки оралиқда ёзилган ҳолда 8 саҳифадан ортқ бўлмаслиги ва суратларнинг катталиги ялтироқ қоғозда 12x18 дан кичик бўлмаслиги керак) қўйидаги манзилга: Тошкент, Тошкент шаҳри, ГСГ, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй, «Тошкент оқшом» газети тахририятига, «Ватанин севмак иймондандуру» танловига деган белги қўйилган ҳолда юборишингизни сўраймиз.

Танловга йўлланган асарлар тахлил қилинмайди ва қайтарилмайди.

Яна бир бор эслатиб ўтамиз: ушбу танловга Ўзбекистон муқтақиллигининг уч йиллиги арафасида яқунлар чикрилди. «Оқшом» газетаси ўз муштарийларига келтирилган аъза дўстлар, биргаликдаги хос солиҳомасини газетамиз саҳифаларида яратилганда давом этайлик деб уларга мурожат қилади.

ТАНЛОВ ҚАТНАШЧИЛАРИГА ОМАД ЁР БЎЛСИН!

Тўрт миллиард қўшимча фойда

Хам футбол куйи тараннум этилади. Чинго ўйингоҳига дувбининг ўнлаб давлат раҳбарлари, жумладан АҚШ Президентини В. Клинтон, Германия канцлери Г. Коль, Аргентина Президентини К. Менем, Камерун Президентини П. Бийалларнинг ташрифи кутилмоқда. Шундай юқори мартабали меҳмонлар, қолаверса ўн минглаб томошабинларнинг хавфсизлигини таъминлаш мақсадида чемпионат ташкилотчилари тўзга куйиб-пишдилар. Жузушта келадиган ишчиболларнинг «популин» пасайтириш мақсадида АҚШ полициячилари мудофаа вазири билан ФРБ (Федерал разведка бюроси)нинг маҳсуе таълимидан ўтишди. Пентагон чемпионат пайтидаги хавфсизлигини таъмин-

лаш мақсадида 15 миллион доллар сарфлашни қўзлагани. Дарвоқе, ақча хусусида... Чемпионатнинг ҳар бир ўйинига сотиладиган чиптанин баҳос ўртача 38 доллар. Албатта, биринчилик авжига чиқиб, борган сари, хал қилувчи ўйинлар чиптанин баҳоси бундан 10 эҳуд 100 қандон ошиб кетиши эҳтимолдан ҳоли эмас. Биринчиликнинг барча ўйинларига мўлжалланган 3,6 миллион дона чипталарнинг асарияти аллақачон сотилиб бўлди. Улардан борўйи бир миллионга АҚШнинг ўзида тарқатилди, холос. Шунга қарамай, иқтисодчиларнинг ҳисоб-китобларига, жаҳон чемпионати АҚШга тўрт миллиард доллар соф фойда келтирди.

ХАМДЎСТЛИКДА

● Россия Президенти Борис Ельциннинг мамлакат шарқида сафари ниҳосига етди. У Амур вилояти, Мари Республикаси ва Новосибирскда бўлгандан сўнг кеча Москвага қайтиб келди.

● Москвада Россия ва Вьетнам бош вазирлари ўртасида музокаралар бўлиб ўтди. Хар икки давлат ўртасида дўстлик ва ҳамкорлик асослари тўғрисидаги шартнома, савдо-иқтисодий ҳамкорлик битими ва бошқа ҳукуматларро ақдлашулар имзоланди.

● Грузия раҳбари Эдуард Шеварднадзе парламентдаги мулоқофоти депутатларнинг қатъий норозилигига қарамадан Грузия ва Абхазия харбий бўлимлилари бир-бирига қарши турган Ингури дарёси соҳилида Россиянинг тичлигини сақлаш кучларини киритиш тўғрисидаги қарорни имзоледи. Бу ерга ана шу ҳудудни минглардан тозалаш учун Россиянинг биринчи харбий бўлимаси келди.

● Озарбайжон парламенти фуқаролар янги паспортлари нусхаларини тасдиқлади.

● Россия Давлат думасининг раёсати мамлакат прокуратурасининг Либерал-демократик партия етакчиси Владимир Жириновскийнинг депутатлик дахлсизлигини бекор қилиш тўғрисидаги расий мурожаатини янги мажлис кун тартибига киритмади. Раёсет аввал бу масалани мажлид комиссиясида ўрганиб чиқишга қарор қилди. Маълумки, Россия прокуратураси Владимир Жириновскийнинг «Жанубга сўнгги ҳелла» китобида миллатларро адоватни аж аёлдиришга даъват борлиги сабабли уни жиний жавобгарликка тортишга қарор қилган эди.

ХОРИЖДА

● Шинмолий Корейнинг ядро дастури муаммоси кескинликка қолмоқда. Россия ташқи ишлар вазирини Андрей Козарев АҚШнинг яқин ишлаб чиққан КХДРга жаъво қаралари қўлаш тўғрисидаги БМТ қарорини лойиҳасини қўлаб-қувватламаслигини билдирди. Чунки халқро ҳаммаията бу ҳужжат лойиҳаси АҚШ билан Россия томонидан биргаликда тақдир этилиши керак эди.

● Хусусий сафар билан Пекиньга келган АҚШнинг собиқ Президенти Жимми Картер Шинмолий Корей раҳбари Ким Ир Сен билан ўрашди. Бу мулоқотдан сўнг Шинмолий Корейнинг расий вакили КХДР МАГАТЭнинг асосб-ускуналари мамлакатнинг ядро реакторларида бундан бун кам қолишига иқозат берганилигини маълум қилди. АҚШ Президенти Билл Клинтон бу қарордан мамнулигини билдирди.

● Яманда шинмоликлар билан жанубий Африка Республикаси давом этмоқда. Кеча шинмоликлар ўртасида қонли жанглар давом этмоқда. Кеча шинмоликлар авиацияси жанубликлар пойтахти Аден шаҳрига яна зарба берди.

● Тунис пойтахти Роботда Африка бирлиги ташкилотининг навбатдаги сессияси бўлиб ўтди. Унда икк бор бу минтақавий халқро ташкилотга аъзо бўлган Жанубий Африка Республикаси ҳам иштирок этди. Бу анжуманда асосий эътибор сиёсий, иқтисодий, минтақавий муаммоларга, жумладан Руандада давом этаётган қиргинбарот фуқаролар урушига қаратилди.

● Грециянинг Олимпия шаҳрида бўлиб ўтган Халқро олимпиада академиясининг сессиясида Ўзбекистон бу академиянинг ҳақий эъзоси бўлди.

● Футбол бўйича жаҳон биринчилиги арафасида Америка Қўшма Штатларида ФИФАнинг конгресси бўлиб ўтди. Унда Ўзбекистон, шунингдек, ҳамдўстликнинг бир қатор бошқа давлатлари расий равишда халқро футбол федерациясига аъзо қилиб қабул қилинди. Конгрессда Жорж Авелани олтинчи мудоатта ФИФАнинг президенти этиб сайланди.

Ўзбекистон ва жаҳон санъатимиз намуналари намойиш этилади

● БУГУН Малайзия пойтахти Куала-Лумпурда «Бу тунижаҳон Ислам тараққиоти — 94» халқро фестивали очилди. Фестивалда жаҳоннинг 30 га яқин мамлакатли, шу жумладан, Ўзбекистон ҳам иштирок этди.

Ушбу анжуман муносабати билан Куала-Лумпурда турли давлатларнинг расмийлик ва хунармандчилик санъатига бағишланган кўргазмалар ташкил этиш режалаштирилган. Бу кўргазмаларда республикамиз ҳам ранг-баранг хунармандчилик намуналари билан иштирок

этиди. «Усто» бирлашмасининг қўли гул усталари ўз санъатларини намойиш қилди. Кўргазмада, шунингдек, Ўзбекистоннинг кўнча шаҳарлари Самарқанд, Бухоро, Хива ва Тошкент ҳақида, уларнинг дунёга машҳур тарихий обидалари ҳақида маълумотлар тақдир этилади.

Шарқ миллий таомлари ассоциацияси ва «Ўзбексавдо» ходимлари фестивал қатнашчиларига ўзбек халқининг миллий таомларини ҳавола қилдилар.

Маҳмуда ИСМОИЛОВА.

БАШОРАТЧИЛАР ФИКРИЧА

хам фикрлари тахминан бир жойдан чиқаяпти.

Инглиз бумкерларнинг фикрича, чемпионатда голлибинчи Бразилия қўлга киритиб, Германия ва Италия соҳилдор бўлишида. «Франс футбол» нашир башоратчиларининг тахминини шунга яқинроқ. Лекин улар учинчи ўринни Италия эмас, балки Колумбия эгаллайди, деган фикрлар.

ФИФА Президенти Ж. Авеланик эса Нигерия жамоасига илоҳос қўйган кўринадди. У афринкили футболчилар фахрий уличига киритишини тахмин қилапти.

Хўш, бизчи «Тошкент оқшом» газетаси жаҳон чемпионати яқунларини тахмин асосида олдиндан айтиб беришларини сўраб қатор журналистларга мурожаат қилди. Уларнинг фикрлари қуйидагича:

- М. Холлиров, «Тўқтинчи» овозини: Бразилия, Германия, Италия.
- Х. Носиров, «Ўзбекистон овозини: Бразилия, Германия, Италия.
- В. Попков, «Народное» тиб беришларини сўраб қатор журналистларга мурожаат қилди. Уларнинг фикрлари қуйидагича:
- М. Холлиров, «Тўқтинчи» овозини: Бразилия, Германия, Италия.
- Х. Носиров, «Ўзбекистон овозини: Бразилия, Германия, Италия.
- В. Попков, «Народное» тиб беришларини сўраб қатор журналистларга мурожаат қилди. Уларнинг фикрлари қуйидагича:
- М. Холлиров, «Тўқтинчи» овозини: Бразилия, Германия, Италия.
- Х. Носиров, «Ўзбекистон овозини: Бразилия, Германия, Италия.
- В. Попков, «Народное» тиб беришларини сўраб қатор журналистларга мурожаат қилди. Уларнинг фикрлари қуйидагича:
- М. Холлиров, «Тўқтинчи» овозини: Бразилия, Германия, Италия.
- Х. Носиров, «Ўзбекистон овозини: Бразилия, Германия, Италия.
- В. Попков, «Народное» тиб беришларини сўраб қатор журналистларга мурожаат қилди. Уларнинг фикрлари қуйидагича:
- М. Холлиров, «Тўқтинчи» овозини: Бразилия, Германия, Италия.
- Х. Носиров, «Ўзбекистон овозини: Бразилия, Германия, Италия.
- В. Попков, «Народное» тиб беришларини сўраб қатор журналистларга мурожаат қилди. Уларнинг фикрлари қуйидагича:
- М. Холлиров, «Тўқтинчи» овозини: Бразилия, Германия, Италия.
- Х. Носиров, «Ўзбекистон овозини: Бразилия, Германия, Италия.
- В. Попков, «Народное» тиб беришларини сўраб қатор журналистларга мурожаат қилди. Уларнинг фикрлари қуйидагича:
- М. Холлиров, «Тўқтинчи» овозини: Бразилия, Германия, Италия.
- Х. Носиров, «Ўзбекистон овозини: Бразилия, Германия, Италия.
- В. Попков, «Народное» тиб беришларини сўраб қатор журналистларга мурожаат қилди. Уларнинг фикрлари қуйидагича:
- М. Холлиров, «Тўқтинчи» овозини: Бразилия, Германия, Италия.
- Х. Носиров, «Ўзбекистон овозини: Бразилия, Германия, Италия.
- В. Попков, «Народное» тиб беришларини сўраб қатор журналистларга мурожаат қилди. Уларнинг фикрлари қуйидагича:
- М. Холлиров, «Тўқтинчи» овозини: Бразилия, Германия, Италия.
- Х. Носиров, «Ўзбекистон овозини: Бразилия, Германия, Италия.
- В. Попков, «Народное» тиб беришларини сўраб қатор журналистларга мурожаат қилди. Уларнинг фикрлари қуйидагича:
- М. Холлиров, «Тўқтинчи» овозини: Бразилия, Германия, Италия.
- Х. Носиров, «Ўзбекистон овозини: Бразилия, Германия, Италия.
- В. Попков, «Народное» тиб беришларини сўраб қатор журналистларга мурожаат қилди. Уларнинг фикрлари қуйидагича:
- М. Холлиров, «Тўқтинчи» овозини: Бразилия, Германия, Италия.
- Х. Носиров, «Ўзбекистон овозини: Бразилия, Германия, Италия.
- В. Попков, «Народное» тиб беришларини сўраб қатор журналистларга мурожаат қилди. Уларнинг фикрлари қуйидагича:
- М. Холлиров, «Тўқтинчи» овозини: Бразилия, Германия, Италия.
- Х. Носиров, «Ўзбекистон овозини: Бразилия, Германия, Италия.
- В. Попков, «Народное» тиб беришларини сўраб қатор журналистларга мурожаат қилди. Уларнинг фикрлари қуйидагича:
- М. Холлиров, «Тўқтинчи» овозини: Бразилия, Германия, Италия.
- Х. Носиров, «Ўзбекистон овозини: Бразилия, Германия, Италия.
- В. Попков, «Народное» тиб беришларини сўраб қатор журналистларга мурожаат қилди. Уларнинг фикрлари қуйидагича:
- М. Холлиров, «Тўқтинчи» овозини: Бразилия, Германия, Италия.
- Х. Носиров, «Ўзбекистон овозини: Бразилия, Германия, Италия.
- В. Попков, «Народное» тиб беришларини сўраб қатор журналистларга мурожаат қилди. Уларнинг фикрлари қуйидагича:
- М. Холлиров, «Тўқтинчи» овозини: Бразилия, Германия, Италия.
- Х. Носиров, «Ўзбекистон овозини: Бразилия, Германия, Италия.
- В. Попков, «Народное» тиб беришларини сўраб қатор журналистларга мурожаат қилди. Уларнинг фикрлари қуйидагича:
- М. Холлиров, «Тўқтинчи» овозини: Бразилия, Германия, Италия.
- Х. Носиров, «Ўзбекистон овозини: Бразилия, Германия, Италия.
- В. Попков, «Народное» тиб беришларини сўраб қатор журналистларга мурожаат қилди. Уларнинг фикрлари қуйидагича:
- М. Холлиров, «Тўқтинчи» овозини: Бразилия, Германия, Италия.
- Х. Носиров, «Ўзбекистон овозини: Бразилия, Германия, Италия.
- В. Попков, «Народное» тиб беришларини сўраб қатор журналистларга мурожаат қилди. Уларнинг фикрлари қуйидагича:
- М. Холлиров, «Тўқтинчи» овозини: Бразилия, Германия, Италия.
- Х. Носиров, «Ўзбекистон овозини: Бразилия, Германия, Италия.
- В. Попков, «Народное» тиб беришларини сўраб қатор журналистларга мурожаат қилди. Уларнинг фикрлари қуйидагича:
- М. Холлиров, «Тўқтинчи» овозини: Бразилия, Германия, Италия.
- Х. Носиров, «Ўзбекистон овозини: Бразилия, Германия, Италия.
- В. Попков, «Народное» тиб беришларини сўраб қатор журналистларга мурожаат қилди. Уларнинг фикрлари қуйидагича:
- М. Холлиров, «Тўқтинчи» овозини: Бразилия, Германия, Италия.
- Х. Носиров, «Ўзбекистон овозини: Бразилия, Германия, Италия.
- В. Попков, «Народное» тиб беришларини сўраб қатор журналистларга мурожаат қилди. Уларнинг фикрлари қуйидагича:
- М. Холлиров, «Тўқтинчи» овозини: Бразилия, Германия, Италия.
- Х. Носиров, «Ўзбекистон овозини: Бразилия, Германия, Италия.
- В. Попков, «Народное» тиб беришларини сўраб қатор журналистларга мурожаат қилди. Уларнинг фикрлари қуйидагича:
- М. Холлиров, «Тўқтинчи» овозини: Бразилия, Германия, Италия.
- Х. Носиров, «Ўзбекистон овозини: Бразилия, Германия, Италия.
- В. Попков, «Народное» тиб беришларини сўраб қатор журналистларга мурожаат қилди. Уларнинг фикрлари қуйидагича:
- М. Холлиров, «Тўқтинчи» овозини: Бразилия, Германия, Италия.
- Х. Носиров, «Ўзбекистон овозини: Бразилия, Германия, Италия.
- В. Попков, «Народное» тиб беришларини сўраб қатор журналистларга мурожаат қилди. Уларнинг фикрлари қуйидагича:
- М. Холлиров, «Тўқтинчи» овозини: Бразилия, Германия, Италия.
- Х. Носиров, «Ўзбекистон овозини: Бразилия, Германия, Италия.
- В. Попков, «Народное» тиб беришларини сўраб қатор журналистларга мурожаат қилди. Уларнинг фикрлари қуйидагича:
- М. Холлиров, «Тўқтинчи» овозини: Бразилия, Германия, Италия.
- Х. Носиров, «Ўзбекистон овозини: Бразилия, Германия, Италия.
- В. Попков, «Народное» тиб беришларини сўраб қатор журналистларга мурожаат қилди. Уларнинг фикрлари қуйидагича:
- М. Холлиров, «Тўқтинчи» овозини: Бразилия, Германия, Италия.
- Х. Носиров, «Ўзбекистон овозини: Бразилия, Германия, Италия.
- В. Попков, «Народное» тиб беришларини сўраб қатор журналистларга мурожаат қилди. Уларнинг фикрлари қуйидагича:
- М. Холлиров, «Тўқтинчи» овозини: Бразилия, Германия, Италия.
- Х. Носиров, «Ўзбекистон овозини: Бразилия, Германия, Италия.
- В. Попков, «Народное» тиб беришларини сўраб қатор журналистларга мурожаат қилди. Уларнинг фикрлари қуйидагича:
- М. Холлиров, «Тўқтинчи» овозини: Бразилия, Германия, Италия.
- Х. Носиров, «Ўзбекистон овозини: Бразилия, Германия, Италия.
- В. Попков, «Народное» тиб беришларини сўраб қатор журналистларга мурожаат қилди. Уларнинг фикрлари қуйидагича:
- М. Холлиров, «Тўқтинчи» овозини: Бразилия, Германия, Италия.
- Х. Носиров, «Ўзбекистон овозини: Бразилия, Германия, Италия.
- В. Попков, «Народное» тиб беришларини сўраб қатор журналистларга мурожаат қилди. Уларнинг фикрлари қуйидагича:
- М. Холлиров, «Тўқтинчи» овозини: Бразилия, Германия, Италия.
- Х. Носиров, «Ўзбекистон овозини: Бразилия, Германия, Италия.
- В. Попков, «Народное» тиб беришларини сўраб қатор журналистларга мурожаат қилди. Уларнинг фикрлари қуйидагича:
- М. Холлиров, «Тўқтинчи» овозини: Бразилия, Германия, Италия.
- Х. Носиров, «Ўзбекистон овозини: Бразилия, Германия, Италия.
- В. Попков, «Народное» тиб беришларини сўраб қатор журналистларга мурожаат қилди. Уларнинг фикрлари қуйидагича:
- М. Холлиров, «Тўқтинчи» овозини: Бразилия, Германия, Италия.
- Х. Носиров, «Ўзбекистон овозини: Бразилия, Германия, Италия.
- В. Попков, «Народное» тиб беришларини сўраб қатор журналистларга мурожаат қилди. Уларнинг фикрлари қуйидагича:
- М. Холлиров, «Тўқтинчи» овозини: Бразилия, Германия, Италия.
- Х. Носиров, «Ўзбекистон овозини: Бразилия, Германия, Италия.
- В. Попков, «Народное» тиб беришларини сўраб қатор журналистларга мурожаат қилди. Уларнинг фикрлари қуйидагича:
- М. Холлиров, «Тўқтинчи» овозини: Бразилия, Германия, Италия.
- Х. Носиров, «Ўзбекистон овозини: Бразилия, Германия, Италия.
- В. Попков, «Народное» тиб беришларини сўраб қатор журналистларга мурожаат қилди. Улар

● Нуруллабек Абдуллабеков кейинги икки-уч йил мобайнида Тошкент тарихини ўрганишда талайгина ишларини амалга оширишда жонболик кўрсатди. Атоқли маърифатарвар Мулла Солиҳбек Охунд додхох, унинг сафдошлари бўлган уламоларнинг ҳаётини ўрганишда қўлига қимматли маълумотларни қўлга киритди. Улардан оқшомхонларимиз ахши хабардорлар.

Нуруллабек ака ҳозир ҳам тиниб-тиничётгани йўқ. Унинг саъй-ҳаракати билан Ўзбекистон Республикасининг Маданият ишлари вазирлигини Ёдгорликларини илмий-ишлаб чиқариш Бош бошқармаси қошида илмий-маърифий муассаса — кўرғазма-музей ташкил этилди.

— Нуруллабек ака, дастлаб кўрғазма-музей ҳақида «Оқшом» муштарийларига батафсилроқ маълумот берсангиз...

— Кўрғазма-музейимиз Ўзбекистон Республикасининг Маданият ишлари вазирлигини 1993 йил 13 августдаги 175-рақамли буйруғига биноан шундан бошлади. Уни «Домла Солиҳбек Охунд додхох» номи кўрғазма-музейи деб атади. Аслида ушбу музейнинг нафақат Солиҳбек Охунд додхохнинг, балки Тошкент шаҳрининг кўрғазма-музейидир десам тўғри бўлади. Негаки у ерга қўйилган экспонатлар она шаҳримиз тарихини ўзда акс эттиради.

Маърифий суҳбатлар

АВЛОДЛАРГА ЁДГОРЛИК БЎЛАДИ

Кўрғазма-музейнинг ўз Низоми бор. Низомида кўрғазма-музейга раҳбарлик қилувчи олим ишлари, иш маъмури, олиб борадиган илмий-маърифий жумҳурият аниқ-равшан ифода этилган. Чунки:

— Тошкент заминидан яшаб ўтган азият-авийлар, алломолар тарихини ўрганиш;

— Домла Солиҳбек Охунд додхох ва бошқа маърифатарварларнинг фаолиятини ўрганиш;

— Экспозициялар тузиш, кўрғазмалар ташкил этиш;

— Тошкент шаҳридаги кўҳна мадрасалар, мактаблар ва бошқа маърифат ўчоқлари фаолиятини илмий ўрганиш, маданий-маърифий меросни тартиб қилиш шунга жумласидандир.

Унинг фонди ва экспозицияси Тошкент шаҳри тарихига оид илмий-адабий, фото-фоно, кутубхона, санъат асарлари, турли олимларнинг илмий асарлари, дастхатлари, ҳужжатлардан иборат бўлади. Уларда шаҳримиз ўтмишини, бугунги, маҳаллари тарихи, қўйинчи, Тошкентга алоқадор барча гаплар бўлади.

— Кўрғазма-музей қаерга жойлашади? — Аниқ қилиб айтсан, Фуркат кўчаси, Абдулқосим мадрасаси. Ҳозир ўзининг таъмига, думалоқ муҳрига, давлат банкиданги ўз ҳисоб-китоб рақамини ағзим.

— Ҳозир маълум экспонатлар бор бўлса керак... — Унчалик кўп эмас. Лекин ўз шаҳрини сенаган фойдалар озин-кумини ёрдам қўлларини узатяптилар.

— Демак маълум бир қийинчиликлар мавжуд эканда? — Албатта, ҳар бир янги бошланган иш ўз-ўзидан осонгина битиб кетавермайди. Бунинг устига кўрғазма-музей ҳозирча жамоатчилик асосида ишляпти. Абукар Кафол Шойий (IX аср), Абу Муҳаммад Матроний (X аср), Абу Абдуллоҳ ал Илокий (XI аср), Шарофуддин ал Илокий (X аср), Али Ванокатий (XIII аср), Абу Сулаймон Ванокатий (XIV аср), Бадриддин Чочий (XIV аср), Жамшид Чочий (XIV аср), Ҳамиддин Тошкандий (XV аср), Шоҳ Али Қадҳол (XVI аср), Ҳофиз Нуханий (XVI аср), Ермуҳаммад Тошкандий сингари буюк олимлар, уламолар, шоирлар, шифокорлар яшаган уларнинг номини афсуслик, қўйинчилик ҳамшаҳарларимиз ахши билайдилар. Уни келиб қолди, айтиб ўтай: X асрда яшаган филолог олим Саъдийий бундан Монароунахрда Матронийга тенг келадиган шор бўлмаганини кўрсатиб ўтади. Кафол Шойийнинг математика, астрономия, фалсафага оид асарлари Шарофуддин Илокийнинг тиббиётга оид асарлари узоқ йиллар давомида тиббиёт олимларининг асосий қўлланма

Кўрғазма-музейнинг шу ишлар ҳам муҳим ўрни тутади. Исотарлими Тошкент тарихига оид ҳар бир мабба ҳам музейимизда турса...

— Нуруллабек ака, ҳақиқатларимиз албатта қўшма келадилар... — Мен ҳам шунга ишонаман. Чунки халқимиз азалдан маърифатга ташна халқ — буни барча билади. Ўз уйини ахшияб олган, қозони қайнаб турган онла борки қолган имкониятини азалдан маърифатга бағишлаган. Мулла Солиҳбек Охунд додхох Хожа Аҳрор Валий мадрасасини ўзининг шахсий маблагини ҳисобига таъмирлаб тартибга солгани маълум. Ҳатто ушбу мадрасага Эски Тошкент, Саригоч, Оқтепа мавзеларини Қўшбеги Мирзо Муҳаммадминбой ўгли томонидан вақф қилиб берилгани ҳақидаги 8 нафар қозиларнинг муҳри билан тасдиқланган даволатнома ҳам борки, бу ота-боболаримизнинг маърифатга гойта ҳурмат билан қараганининг исботидир.

«...Тошкентнинг ҳақиқатан анойиб тарихи бор. У — Ер юзидagi энг қадимий шаҳарлардан бири. Унинг тарихи — жаҳон тарихининг бир қисми. Бу тарих ўзбек халқининггина эмас, ўрта Осиёдаги бошқа халқларнинг ҳам кўп асрлик моддий ва маънавий маданияти бор исботини — ўзига сингариб олган» — деган олим Узеиристон Республикасининг Президенти Ислам Каримов 1990 йил 23 январда Тошкент шаҳар партия-ҳўжалик фаолиятининг йилгилик сўзлашган нутқида.

Кўрғазма музейимизда нафақат ўзбек, балки Тошкентда яшаётган барча миллатнинг тарихига ҳам катта эътибор берамиз, китоблар чоп этишимиз, зарурати туғилса илмий-ижодий сафарларга ҳам борамиз.

Мухтарам Президентимиз Ислам Каримовнинг Фармонларига биноан яқинда «Маданият ва маърифат» жамоатчилик марказининг иш бошланиши катта воқеа бўлди. Ўзидан талаб қилинадиган бор куч-гайратимиз, имкониятимизни ишга солиш, бу Фармонини тўла-тўлиқ амалга оширишдан иборатдир.

Сўзининг охирида бир нарсани айтиб ўтсам: кўрғазма-музейнинг ҳисоб-китоб рақами қуйидагича: Тошкент-3, ҳисоб рақами 000700609, санаот-қурилиш банки Чилозор бўлими код 172 631 303. Аниқ ҳамшаҳарларимиз ўз она-шаҳарларининг тарихини жонлантиришда, шу орқали ўзбек келатган йил авлод қалбига Ватанга муҳаббат туғуларини уйғотишда улғу ишга бажондир ҳисса қўшадилар деб ўйлайман. Шундай қилайликки, шаҳримиз тарихига бағишлаган кўрғазма-музейни авлодларимизга қолдирадиган муносиб ёдгорлигимиз бўлсин.

● Исон ўз ҳаётида бирлашиб, биргаллашиб барча муаммоларини ҳал этган, дувон ошган, буюк ишмоқлар ташлаган. Уларнинг барчаси насларга ота-боболар жасоратидан сўзлаб турганда.

Уялайимки, келажакда Тошкент шаҳримиз тарихи кўрғазма-музейи ҳам шундай муваззам даргоҳлардан бири бўлиб қолади.

Суҳбатдош Темир УВАЙДУЛЛО.

КИТОБ гойта катта кучга эга бўлиши учун ҳам инсон ҳаётида муҳим ўрни тутади. У кишига фақатгина билим бериб қолмай, унга ҳаётни ўргатади, тарбиялайди. Меҳр-оқибатли, инсоний, диёнатли бўлишга ёрдам беради. Лекин бунга эришиш учун ниямини ўқиб кераклигини билиш керак. Китобни таллаш билиш, уни тўла маъносига тушуниш, ундан завқ, маънавий-ошуқа олиш ва уни ҳаётда, шахсий турмушда, ишда қўллаш билиш керак. Бу эса ҳар бир китобга чин дилдан ихлос қўйган кишининг қўлидан келади.

Китобхоннинг фаолиятини тўғри ташкил этиш унга йўллама беришда кутубхоначининг ўрни каттадир. У китобхонга биринчи ёрдамчи бўлиши керак.

Ўқиб маданияти кенг маънодаги тушунча саналади. Китобхон асарини таллаш, унинг маъносини аниқлаш, идрок қилиш ушбу маълум тайёргарликка эга бўлиши керак. Бу тушунча китобни шунчаки варақлаш ва ундан умумий фойдалана билишдан то ижодий ўқингача, китоб муаллифига ошно бўлиб унинг асарини чуқур таҳлил билан мутулаа қилишгача боради. Мутахассисларнинг фикрича «моҳир китобхон» ўқиб маданияти даражасининг энг юқори кўринишларини эгаллаган бўлиши шарт. Бунинг учун ҳар бир китобхонда билиш қобилияти ривожланган бўлиб, у матндаги асосий нарсани, ўзаро боғлиқ ҳолисаларни аниқлаш билиши, белги қўйиш, библиографик нашлаш, маълумот адабиётлардан фойдалана билиши, ўқиб жараёнида қўшмача манбаларни қўллаш оли-

ши, шунингдек тез ўқиб усуллари билан фойдаланиши ҳамда ўрганиётган матн асосида таҳлил қилиш, умумлашни билиши керак. Шу билан бирга уларда режа-лаштириш, ишлаб чиқиш қобилияти, мулоқот маҳорати, ташкилотчилик қобилияти ҳам шакллانган бўлиши лозим.

Китоб—оқтоб

Мутулаа сирини биласизми?

Бундай билим ва қўникмани эгаллаш бутун умр давомида амалга ошади. Аммо уни болаликдан шакллантириш келажакда хайрли ишларга пойдевор бўлади. Оилада, боғчада, мактабда, кутубхонада тарбиявий ишлар олиб бориш аниқ мудоабидир. Бу борада мактаб кутубхоначиларининг вазифаси ва ўрни каттадир.

Ўқиб — ақлий меҳнатнинг кенг тарқалган маҳсули бўлиб, у ижод ва меҳнат қилишни талаб этади. Кутубхоначининг вазифаси унинг янада самаралироқ бўлишини таъ-

минлашдан иборат. Улар китобхонларининг ўқиб жараёнини ташкил этишга, китоб таллашга ёрдам беришлари лозим. Чунки ҳозирги пайтда қўлга нима тушса шунини ўқиб кетавердида китобхонларимиз ҳам кўп. Китобни тўғри таллашга тўғридан ўқиб уни ўқитилган керакли маънавий ошуқа олмайдилар. Оқибатда китобга бўлган меҳр, қизиқиш теа сунди. Китобни тушунишга ёрдам беришчи киши бўлиб, аммо уни тўғри тушуниш ундан ҳам ёмон. Шунинг учун унга албатта йўллама керак. Бу борада китобхон адабиёт таллашда юқори дидга эга бўлиш, библиографик билимини тарғиб қилиш, китоб билан ишлаш, янги нашлашлардан фойдалана билиш ҳам ўқиб жараёнини тақомиллаштиришга имкон яратди.

Ўқиб маданияти китобга қизиқиш, уни севиш, адабиёт билан кенгроқ танишиш, у билан ишлаш ҳақидаги махус билимларга эга бўлиш, шунингдек китобдан тўла фойдаланишга ёрдам беришчи қўникма ҳосил қилиш юксак савияни талаб этади. Ўқиб маданияти китобхонни адабиётни тўлақонли тушуниш, ундан эстетик завқ олиш, ёзувчи фикрини, асар гоисини англаш ва баҳолаш, бундан ташқари китоб ва кутубхонадан фойдаланиб, маълумот библиографик аппаратдан ўзини қизиқтирган ва керакли соҳаларга оид манбаларни топиб ундан фойдаланиш йўлларини ўргатади.

Китобни таллаш, авайлаб сақлаш, уни бошқаларга тасвия этиш ҳам ўқиб маданиятининг юксалигидан далолат беради. Ёзувчи РОЗИҚОВА, аспрант.

Хикмат—бир ҳовуч олтин ОНА ЮРАГИ ҚУЁШДАН ҚАЙНОҚ

● Ботир булар кишини мучасидан танийсан; одам бўлар кишини онасидан танийсан. ● Она инсон умрининг қўнғирғидир, фарзанд эса бу қўнғирғининг садоси бўлур. ● Она ҳаётнинг тоғдек юкини ҳам кўтара олади, фақат фарзанд унга таянч бўлса бас. ● Дунёдаги ҳеч бир гул онанинг болага қилган табасумидан чиройли эмас. ● Онанинг дили огриса ер ҳам титрайди. ● Шароф тожини излама, онанинг розилигини ўйла. ● Дунё то бўлганда ҳам она бағри кенг. ● Она барча маъқудотнинг суянган тоғидир. ● Она юраги қуёшдан қайноқ.

Ваҳриддин ТУРҒУНОВ.

Ғазалхонлик

УЙҒОТГИЛ

Сабо тоғ чоғида гулзор аро, зебони уйғотгил, Юзи гул, кийриги ҳанжар, қоши ҳам ёни уйғотгил, Ширин уйқуда у орой олиб чин ноли ётмишир, Фақат рашк элмай, бўса олиб барнони уйғотгил. Қора зулфи бўйига чулғаниб озор бермасму, Суянган уйқуда қўлар ушал шаҳони уйғотгил. Пари ғурсори, гул сиймо, ажаб бир маҳлиқодир у, Лаби гулча, очилғича гул раънони уйғотгил. Қизил гул атласу қўра, тўшақ-барқуту раиғдори, Ияк болнида озорси ётар донони уйғотгил, Тилак бобиди мен ҳардам бўйига марварид бўлсам, Вафодор ёр, бу олам ахлида танҳони уйғотгил. Ани уйғотмагин аввал, девона кўз тўйиб олсин, Бу Асқар ишқиде булбул каби шайдон уйғотгил.

Асқар ИБРОҲИМОВ.

19 июнь—Тиббиёт ходимлари кунини

ИШОНЧЛИ СУЯНЧИҚ

«УЗҚИШЛОҚМАШ» ишлаб чиқариш бирлашмаси қошидаги тиббий-санитария қисми бўлган кунда корхонанинг 2 мияг ишчи-хизматчисидан ташқари яна атрофдаги 30 минг кишилик аҳолига ҳам намуналар тиббий хизмат кўрсатиб келмоқда. Ҳозирда бу ерда терапия, ички касалликлар, юрак ва асаб касалликлари бўлимлирий феоли ишлаб турибди. Мазкур тиббий муассаса «н-атрофда» жойлашган 2505 ва 2515-автокорхоналар, вакцина ва зарарли илмий-тадқиқот институти, «Узқшомарказ», иккита ўрта махсус билим юрти каби 8 та корхона ва ташкилотларда ўзининг тиббий-шохобчаларига ҳам эга.

Тиббий-санитария қисми «Узқшлоқ-маш» корхонаси ишчиларига намуналар хизмат кўрсатиш билан бирга уларни ҳар йили тиббий кўриқдан ўтказиб боради, ишчиларнинг иш шaroити билан мунтазам равишда бохабар бўлиб туради. Олинган хулосалар юзасидан корхона маъмуриятига ишчилар соломатлиги муҳофазаси йўлида тақлиф ва тавсиялар беради. Корхона ҳам ўз навбатида тиббий муассасани зарур бўлган жиҳозлар, дори-дармонлар билан таъминлашда ёрдамчи ямаётир.

— Мен юрак-ишемия хасталиги билан оғриб, мана шу шифо маҳканига келганимда аҳолини ниҳоятда оғир эди... дейди бемор Ҳабиба Мухаммадова. — Мана, бу ерга келганимга 11 кун бўлди, ҳозир соғлигим аниқ дуруст. Шифокор ва ҳамшираларнинг беморлар соғлиғига бўлган чўқур масъулият ҳисси ҳамда дори-дармонларнинг етарли экани мени дараддан фориш этади.

Муассасанинг бош шифокори, олий тонали жарроҳ Абдулқадир Сайфуллоевнинг айтишича, мазкур соғломлаштириш маҳканида жарроҳлик, кўлоқ-томоқ-бурун хасталиклари ва урология бўлимларини очиб мўлкислантирилди. Чунки бундай бўлимлар корхона ишчилари учунгина эмас, балки аҳоли учун ҳам ниҳоят зарур. Шунинг ҳам айтиш керакки, тиббий-санитария қисмида ҳўжалик ҳисобиде ишловчи алоҳида бўлим мавжуд бўлиб, унда узоқдан кел-

Ған беморлар доволанишлари мумкин. Бу ерда беморларга тажрибали шифокор ва ҳамширалар намуналар хизмат кўрсатишади. Энг муҳими ҳар қандай шaroитларда ҳам беморларга гамхўрлик кўрсатишда «Узқшлоқмаш» ишлаб чиқариш бирлашмаси бор.

Абдулқадир АБДУРАҲМОНОВ. ● СУРАТЛАРДА: тиббий-санитария қисми тарихидаги поликлиника мудираси Гулзаб Абдуллаева (чапдан учинчи) ҳамкасблари даврасида (юқорида); функционал ташхис марказининг ҳамшираси Феруза Исломова (ўртада); ҳамширалар Наргиза Субунова ва Қосният Содиқовалар ивбатдаги мулазима пайтида; (пастда).

Қозим Улмасов олган суратлар.

Мадина УРОҚОВА, Савдат УМРЗОҚОВА.

ТОНГ отаяпти. Яна янги кун бошляпти. Унинг гўзаллиги инсон дилини ром айтади. Кўешнинг аста-секин кўтарилишининг ўзи мўъжиза. У бизларга яхши ниятлар билан кулиб юрмоқда. Қўёшжон, сенинг гўзал сиймонинг юртининг гўзал қизларига ўхшатиб қилишади. Катталарга ҳур-рив беришади. Айтишларича, қадимда қизлар кўчага чиқмаган. Уй ишлари билан машғул бўлган, бичиш-тичи билан шугулланган. Соҳларини узун ўстириб, майда «қирқ қонил» қилиб ўриб юришган. Бошларидан рўмол тушмаган.

Албатта, мен бу билан «Қизларжон, уйда ўтиришлар, ўқимай, ишламай, уй ишлари билан машғул бўлингилар» деганларим йўқ. Ени бўлмасса соҳингани ўстириб, бошиниғизга рўмол ўранг ҳам демайман. Фақатгина ширин сўзу дилбару дилдор бўлингилар. Шоир айтганидек:

Киз болада бўлмасса ҳаё, Қора либос кияди дунё.

Қизлар ўз гурурларини ерга урмасин. Қаерда бўлса ҳам ўз ҳурмат-эззатини билсин. Катталар билан сўзлашганда оғизларидан бол томсин. Қизларжон, унутмангилар, биз Нодирабегим, Увайсийлар авлодиданмиз. Ҳар биримиз ҳам бир хондонга келин бўлиб борамиз. Борган еримизни гуллатиб-яшатайлик. Қайнонани «она» деб, қайнонани «ота» деб ардоқлайлик. «Сенга тарбия берган ота-онанга минг раҳмат» деган гапларни эшитайлик. Ибодли, ҳаёли, оқила бўлайлик. Оқила қизларни эса халқимиз доимо эъзозлайди. Буни асло унутмайлик.

Мен катталар билан суҳбатда бўлганимда онахонларимиз менга илгариги қизлар ҳақида жуда кўп гап-

Феруза СОБИР қиз.

Утмишдан садо СОҲИБҚИРОННИНГ СУЮКЛИ НЕВАРАСИ

1394 йил 22 март кунин, бундан ропса-росса 600 йил муқаддам Амир Темир Месопотамияни эгаллаб олган кунини бахтига булганни тўғрисида Самарқанддан қувончли хабар олади... Темирнинг шу норасидага бўлган айрича меҳрини сезган саройдагилар гўдакни Улуғбек деб атай бошлашди. Унинг отаси Шоҳруҳ Мирзо Темирнинг, учинчи ўғли эди.

Темир ўзининг қаттиққўллигига қарамадан, болалари ҳамда набираларини тарбиялашга алоҳида эътибор берган. Саройдаги аянага қўра набралар, хоржидан элчи келганда маслаҳатта шартли равишда қатнашар эканлар.

«МЕНГА тайёр актёрларни беринг, ўн кунда спектакль кўйман», деган экан машҳур режиссёрлардан бири. Еш режиссёр Марат Азимов ҳам уша устоининг сўзларини небот қилган кўринади.

Асқар ва Носирларнинг алмоий-алжойи ҳолатлари энгил кулли остига олинди. Иши судга тушиб қолган Ортинг миллион-миллион намомадани тўлагандан қўра ўлимини афзал билади. Ҳамтовоқлари Асқар билан

Янги томошалар

АҚЛ ТОПМАГАНЛАР ҲАНГОМАСИ

Кунин кеча Ҳамаза номидаги Ўзбек Давлат академик драма театрида қорақалдоқ воуачини Муродбой Низонов ва Ўзбек ҳақиқисы Меҳмонқул Исломқул ўглининг «Ноб нууса» асарини асосида сахналаштирилган комедиянинг кўрини бўлиб ўтди. Комедияда Ўзбекистон халқ артистлари Толиб Каримов, Тўлқин Тожиёв, Эрикл Малибоева, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артистлар Эркин Қомиллов ҳамда Римма Аҳмедовалар икром этган ролау ўзининг ҳаётининг билан томошабинларда катта таассурот уйғотди.

Комедияда пўл топиб ақл топмаган Ор-

тининг оддий, лекин комедия руҳида мос сахна безаклари томошанинг янада жоизабил қизиқинга хизмат қилган.

Ҳамаза театри ўзининг бу йилги ижодий масмумида «Ноб нууса»гача А. Фитратнинг «Абулфайзахон», А. Қодирийнинг «Меҳробдан чаён» асарларини сахналаштирди.

«Абулфайзахон» фожиасини ҳам режиссёр Марат Азимов сахналаштирган эди. Театрда ўз фаолиятини актёрлик билан бошлаган Марат учун ушбу масум ижодий муваффақиятларга бой бўлди. У ўзини ҳам фожиа, ҳам комедия жанрларида синаб кўрди. Бу йил унинг учун ўрганиш, излаш йили бўлди.

Шу кунларда, театрда Иброҳим Содиқовнинг «Бахти қаро келин» комедияси сахналаштирилди. Ушбу йилги томошанинг режиссёри Сергей Напиев. Ижодий ишмоанинг ҳар бир ишчи томошасини ориқин билан кутаётган томошабинлар учун яратилган спектакллар ҳам қизиқари ва ҳаётий бўлишига ишонамиз.

Мадина УРОҚОВА, Савдат УМРЗОҚОВА.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармонида мувофиқ келиш билан Муножот йўлчиёвага Ўзбекистон халқ артисти фахрий унвони берилди! Бу хабар барча санъат ихлосмандларини хурсанд қилди. «Видан артист чиқмаган, бундан кейин ҳам чиқмайди», деб Муножотнинг санъат йўлидан боришига дастлаб эътироз билдирган отаси Абдулвали Йўлчиевнинг, «Фарзандларини ҳаётдан ўрнига топсин, эл-юртининг корига ярасин», деб оқ юнб, оқ тарвағ ованс Муборак аялини бутунги кунларини ўлчагач тазо топиларинки?»

Охирта эшик кўнгиригини босди. Эшик очилди, Муножот йўлчиёва кўриди. Ичкари кўриб ўтиришнинг билан шўх бола (исми Музаффар экан) кўриди.

— Бу амакини кўрдим кўчада, — деди у шоша-шоша, — бизникига келаятганини билмабман.

Болажоннинг соддадиллиги билан айтган икбори сабаб бўлиб, суҳбатимиз дарров қовушиб кетди.

Сиз кутан учрашмо

ХОРИЖНИ ҲАЙРАТГА СОЛГАН МУНОЖОТ

— Муножотхон, айнаса, бугун юксак унвонга сазовор бўлган кўнгиригизда саҳнага ялқ бор чиққанингиз кўз олдингиздан ўтган бўлса керак?

— Албатта. Сабаби санъатдаги йўлимнинг бошланиши ади у. Болалигимда телевизорда, радиога эшитган кўнгиригимни ёзиб олиб, айтиб юрардим. 10-синфин битираётган кезларим ади. Ашулаларни берилиб айтиб юрганимни Абдулла тоғам эшитиб қолдилар.

— Ихшигина овозинг бор экан, — дедилар. — Сен санъат йўлидан боришни ўйла. — Абдулла тоғам отама, онама ҳам бу фикрни айтибдилар. — Балки катта хонанда бўлиб кетар. Йўлни тўсиб, қаршилик қилманлар. Мана, кўрасизлар, жуда ҳам танилиб кетди. Кўнглим сезиб турибди.

Тоғам менга консерваторинга ҳужжат топширишни маслаҳат бердилар. 1978 йилда 10-синфин тугатиб, Тошкент давлат консерваториясининг шарқ мусиқаси бўлимига ўқишга киришга қарор қилдим. Икки йил тайёров курсида тахсил олдим. 1985 йилда консерваторияни тамомладим. Бахтинни қарангис, жонқуяр, меҳрибон устоз, ўзбек мусиқасининг фидойиси Шавкат Мирзаев синфинда таълим олдим. Билмадим, Шавкат ака бўлмаганда санъат оламида бунчалар муваффақиятларга эриша оларинкиди?

Илк марта ойнан жаҳонда бир жуфт кўшиқ икром этганим эсимда. Ўша кун худди негиздег ёнимда турибди. Хаврат Алишер Навоийнинг 536 йиллигига бағишланган эштининда «Муножот» билан «Ушшоқ»ни айтганим. Ўша 9 февраль кун санъатдаги тугилган кўнгим бўлиб қолди. Кейин мақомчилар дастасига таклиф этилди. 1980 йилдан бери ашулаларим билан санъатсевар кишиларини хизматидаман.

— Яқинда Европа мамлакатлари, хусусан, Франция, Бельгия, Голландия, Германияда бўлиб, санъатимиз доирини тарғиб қилдингиз. У ёлларда қандай кўнб олишди?

— Жуда-жуда яқин кўнб олишди. Биз Ўзбекистондан тўрт киши: Шавкат Мирзаев, чангчи Темур Маҳмудов, гитакчи Аҳмаджон Дадаев ва мен таклиф этилгандик. Ушбу санъат анжуманини Париждаги Жаҳон маданият уйи ҳамда «Ранпюж» театри уюштирди ва ҳомийлик қилди. Анжуманини ўтказишдан мақсад француз халқини ўрта Осиё халқлари санъати билан таништириш эди.

— Кўнб-кў тарихимиз ҳам тўшуша бўлади. Лекин ашула матлабларини фаранг томошабинлари қандай тушунишди?

— Биз боргунимизча дастурлар, икром этиладиган ашулаларнинг матлаблари фаранг тилига таржима этилган экан. Дастур кўнбидангиза бўлди: дастлаб устозим Шавкат Мирзаев рубола «Малоҳат» кўнбни икром этди. Кейин мен «Шому сахарларда», «Баёт», «Дугоҳи Хусайн», «Муножот»ни айтман. Шу ерда Аҳмаджон Дадаев гитакчида яна бир кўнб икром этди. Кейин мен машҳур «Эй дилбарий жоним», «Тановор», «Ушшоқ», «Омон»ни икром этман. Мендан кейин Озарбайжон санъаткорлари саҳнага чиқадилар. Умуман дастур бир соатдан кўпроқ давом этди.

— Дастур жуда ҳам чиройли тўнган экан. Энг муҳими бу кўнбларини фаранг санъат ихлосмандлари қандай кўнб олишди?

— У ерда биздаги Халқлар дўстлиги саройига ўхшаган улкан оронлар ҳам. 400—500 жуда бора минг кишилик залларда концертлар бердик. Ашулаларни микрофонсиз айтдим. Ҳар гал гулдурос қарсақлар билан олишладик.

— Муножотхон ўрнидан туриб бир кассета олди. Уни магнитофонга қўйди.

— Уша Франциядаги концертда ёзиб олинган. — изоҳ берди у.

Муножотхон унинг овозида «Омон»ни икром этарди. Мана, ашула тугади. Қарсақлар тинмасди. Муножот йўлчиёва «Омон»ни икромдан кейин икром этди. Яна қарсақлар янгради. «Браво» деган хитоблар баралла эшитилиб турарди. Муножотхон унинг ашула бошлади.

«Фаргонча шаҳона», — деди у.

— Бу ҳолатларни фақат киши ўз кўзи билан кўриши керак. Миллий либосдаги, халқимизнинг эрка қизи олис Францияда ўзбек ашулаларини икром этиб, барчани лол қилдирапти. Чамаси Муножотхон ўша ҳажонли даламни тасвирлашга сўз тополмай кассетани кўнб берди, шиклини.

— Франциянинг қайси шаҳарларида бўлдигиниз?

— Марселда, Парижда концертлар бердик. Кейин Бельгиянинг Брюссель, Утрехт, Голландиянинг Амстердам, Гейт шаҳарларида бўлди. 15 май кун Германиянинг Франкфурт шаҳрига келдик. У ердан Бунгога олиб кетишди. Берлинга қачиринди. Ҳатто, университетларда ҳам чиқарила қилдик. Хуллас, салнам бир ой — май ойи мобайнида Европани кездик ўзбек ашулалари билан. Бир ой давомида Европа осмони ўзбек кўшиқлари билан айнатланган турди.

— Эса қоларли дидларавулар ҳам бўлганлар?

— Албатта. Бельгида бир хоним билан учрашдим. Машҳад шаҳрида кўп йиллар турган экан. Форс тилини яқин билар экан. Ўша хоним илтифот билан бизга Брюсселни томоша қилдириди. Унга таклиф қилди. Дастурхон атрофида ширин суҳбат қурдик. Бельгида бир ўзбек йигити билан ҳам учрашдик. Исми Жалоловнинг экан. 1986 йилда Тошкентда бўлган экан. Менинг пластинкамни сотиб олибди. Шунга дастхат ёзиб бердим. Шундай хурсанди, асти кўнвераси.

Голландияда Максим деган бир киши билан танишдик. Унинг уйда ҳатто Мамурхон Узоқовнинг ҳам ашулалари биланги пластинналари бор экан. Мақомларини депди ҳаммасини кўз қорачидаги сақлар экан. Ўзбек санъатига бўлган бунчалар катта муҳаббат қалбимизни ифтихорга тўлдирди.

Ҳажма жойда бир саволин эшитдик: «Яна қачон келасизлар? Биз Ўзбекистонни яқин кўнб қолдик». Буларнинг ҳаммасини мустақиллигимиз медалари деб биламан. Мустанқиллигимиз, Президентимиз Исом Каримовнинг фидойилиги тўғрисида жаҳон бизни чинакамга кашф этди десам тўғри бўлади.

— Муножотхон, хоризда Ўзбекистонни соғиндингизми?

— Шундай юрти соғинмай бўлмайди? Айнаса сафаримизнинг охири кунда ашулани жуда ёниб қуйладим. Чамаси соғинчларим ҳам қўшилиб кетган бўлса ажаб эмас.

— Муножот йўлчиёвани юксак унвон билан яна бир қарра «Оқшом» кўнбларини номида кутладим. Халқимизнинг муножот санъати билан хоржоний ҳайратга солиб келган суякни хонаданнинг овозига фай, хонадонига тинчлик бер бўлсин.

Ҳалиб МИРЗО суҳбатлашди.

ЯХШИ АНЪАНА

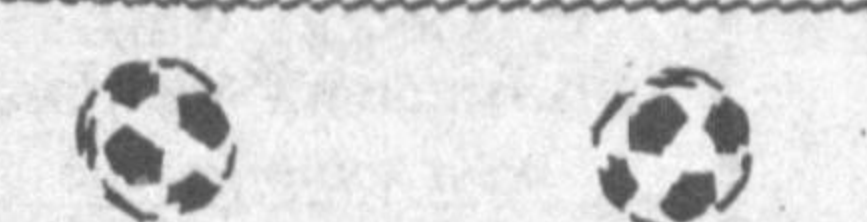
СОБИР Раҳимов туманидаги 588-болалар боғчасида спорт-соғломлаштириш байрами бўлиб ўтди. Унга яқин атрофдаги маҳаллалар фаоллари, ота-оналар, 46-мактаб бошланғич синф ўқитувчилари, туман мактабгача тарғиб услубчиси ва бошқа меҳмонлар ҳам таклиф этилди.

Байрам давомида болалар раг-баранг, қизилари спорт ўйинлари билан барчани хушлуд этишди. Унда болалар жамоаларга бўйиниб беллашди ва голийларга совғалар топшириди. Муҳим шундаки, бундай тад-

бирлар ўтказилиши болаларни чақонлик ва эпчилликка ўргатибгина қолмай, уларнинг соғлом ва бакуват ўсшларига ҳам имкон турдиради.

Илгари бундай тадбирлар европача услубда олиб бориларди. Ҳозир эса уларни ўз миллий услубида тадбирлашга ҳаракат қилаларми. Ҳар хил спорт ўйинлари ва бошқа тадбирларни ўтказиш учун боғчамизда шарт-шароитлар етарли. Бу ўйинларни ўтказишдан мақсад биринчидан тарбиячиларимизнинг ўз устларида илгаларни учун рағбатни ошириш бўлса, иккинчидан, болаларни ҳар томонлама ривожланган авлодлар этиб тарбиялашдир.

Изоат АҲМЕДОВ.

НАҚАДАР МАФТУНКОР ВА ЖОЗИБАЛИСАН, ФУТБОЛ!

Бугун АҚШда XV жаҳон чемпионати ўйинлари бошланади

«ФУТБОЛНИ қуруқ ҳоо-ҳавасга ўйнайдиган замоналар ўтиб кетди. Ҳозир кўп мамлакатларда профессионал футбол шаклланиган, Олимпиадаларда эса фақат ҳаваскор футболчилар иштирок этиши мумкинлигини эътиборга олсак, андиқанда энг кучли чарм тўп усталари ўртасида алоҳида мусобақа ўтказиш фурсати етди».

1926 йил ФИФА конгрессида федерация президенти Анри Деланей томонидан истефода этилган мана шу жумла футбол бўйича жаҳон чемпионатлари ўтказишга «оқ фотиҳа» бўлди. Футбол ихлосмандлари сеvimли ўйинларининг бутунги мавқеи ва нуфузини 1930 йилдан бошлаб ҳар тўрт йилда бир ўтказиладиган (II жаҳон уруши даври бундан мустасно) жаҳон чемпионатлари хизматига бўйиб турги қилшадик.

АҚШда бугун бошланадиган навбатдаги ўн бешинчи жаҳон биринчилиги ҳам дунё футбол тарихига муҳрларини аниқ. Зеро,

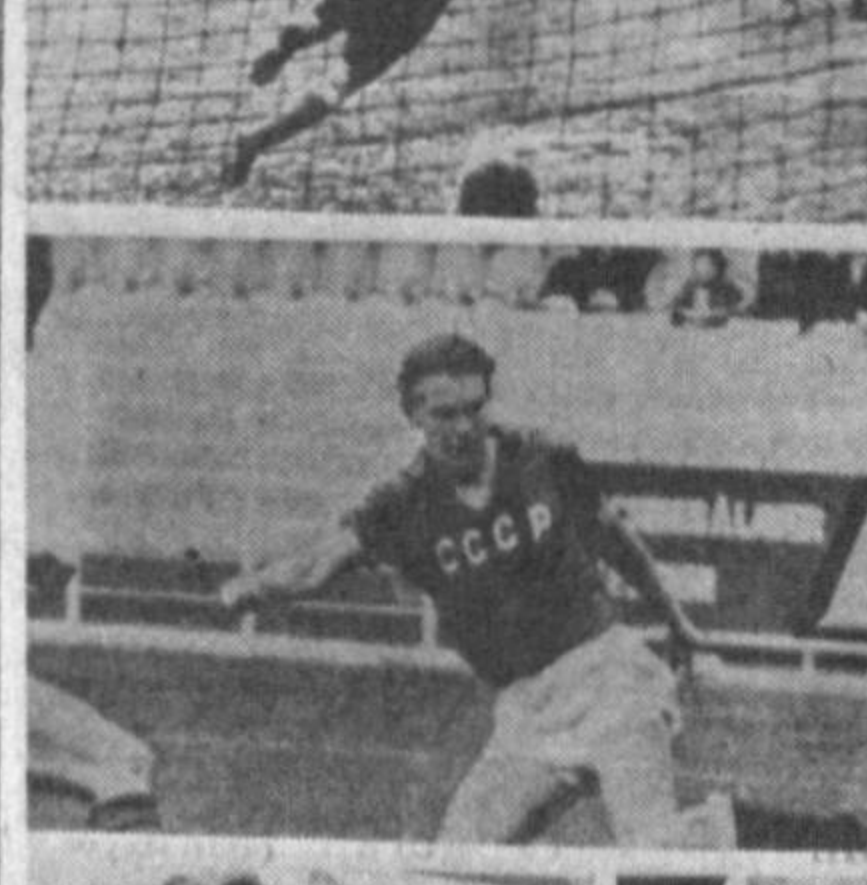
ҚИРОЛЛАРИНИ КАШФ ЭТГАН

жаҳон чемпионати — бу энг кучли футбол усталари ўз маҳоратини намойиш этидиган, мурасасиз беллашувлар ўтадиган йирик анжуман. Жаҳон чемпионати — футбол осмониде янги тавлоф! Жаҳон чемпионати юлдузларини кашф этидиган — футбол равнақига хизмат қилувчи ва келажак тамовилларини белгиловчи маҳорат мактаби! Таниқилган бразилиялик футболчи ва мураббий Марио Загалло таъкидлагандек, «У ёки бу чемпионатда техника ёхуд тезкорлик, тактика ёйинки жамоа «руҳ»нинг қўли баланд келган бўлиши мумкин, лекин бирорта ҳам биринчилик эришарли ўрмаган ва ўтмайди ҳам». Зеро, айнан жаҳон чемпионатлари футбол олами узра Пеле, Эйсебио, Круифф, Бенкенбауэр, Марadona сингари футбол «қироллари» номининг янрашига туртин берди. 1958 йилда Швецияда бўлиб ўтган чемпионат Пеле, 1966 йил (Англия) Эйсебио, 1970 йил (Мексика) Бенкенбауэр, 1974 (ГФР), Круифф, 1986 йил (Мексика) Марadona «кашф» этиди. Жаҳон чемпионатлари — нафақат йирик мусобақа, наинки маҳорат мактаби, балки муайян вақт давомида бутун кураи замин эътиборини ўзига жалб этидиган ҳатта томоша ҳамдир. Агар «ойнан жаҳон» энди-энди тетапои қадам қўйётган пайтда — 1966 йилдаги жаҳон чемпионати ўйинларини 1489 минг томошабин ва юз минггаб телетомошабинлар кузатиб турган бўлсалар, 1970 йил Мексикада 1570 минг, 1974 йил ГФРда 1881 минг, 1982 йил ва ундан кейинги жаҳон чемпионатлари ўйинларидан 2,5 — 3 миллион томошабин ва 1,5 — 2 миллиард телетомошабинлар баҳраман бўлишди.

Ҳўн, жаҳон футболнинг эндиги йўли қай томонга йўналди, деган саволга 1986 йилда ФИФА президенти Ж. Авеллан «Бундан кейин жаҳон футболга Африка жамоалари янглик киритадилар», деган фикрини баён этди.

Мана, ниҳоят тўрт йил ораиниб кутилган кунлар етиб келди. Бугун Чикаго шаҳрида футбол бўйича XV жаҳон чемпионатининг байроғи кўтарилди. Мазкур биринчилик мўъаззавий чарм тўп мусобақасининг юртинда аниқ этилган жиҳатларига ҳеч ким шубҳа қилмайди. Ҳўн, жаҳон футбол ёйини юлдузларининг навбатдаги «жанг»лариде ким голиб ва соғирон бўларкин? Навбатдаги жаҳон чемпионати футбол ангалари ва расм-русумларига қандай янглик киритаркин? Дунё футбол осмониде янги юлдузлар ярираб порларинкин?

Биз бу саволларнинг барчасига бир ойдан кейин жавоб оламиз. Шундай экан, бугун биз жаҳон чемпионатига оқ йўл тилаб қоламиз.

«ОЙНАН ЖАҲОН»ДА КЎРАСИЗ

Футбол бўйича жаҳон биринчилигининг ҳар бир беллашувини албатта тарихдан зарҳал ҳарфлар билан ўрни олиб, Ам. Зеро, йирик тактик ниқилоблар, янги юлдузлар қачини ҳам асосан жаҳон чемпионатларида рўй беради. Шу саволдан ҳам ниҳабдаги жаҳон чемпионатлари бошланғич саврслик билан кўнбиди. Кўп футбол мухлисларининг чемпионат ўйинларини ойнан жаҳон орқали кўриш имконини қандай бўларкин, қабилдаги савол ўйинларимизда. Масала, аниқлик киритиш мақсадида биз Ўзбекистон давлат телерадиокомпаниясини спорт кўрсатувлари тахриратининг бош мухбирини Давлатбек Турдалиев билан мулоқотга бўлидик.

— Албатта, республикамиздаги чарм тўп ишқибозлари жаҳон биринчилигини ўйинларидан баҳраманд бўлишларини ташкил этиш учун сез-ҳаракатларини анчадан бери бошлаб юборгандик. — Ва ўйлеймики, бу борада уларни қувонти-

радиган хушхабарни айта оламиз: «Останкино» канал орқали олиб бериладиган асосан тунги соат 1 да бошланадиган барча баҳсларни турдан-турги кўрсатишимиз. Худди шу пайтларда, янги бир вақтинги ўнда Россия йўналиш ҳам бошқа ўйинларни кўрсатишни мўлжаллаётган бўлиб, ўзбек олиб эртасига эрталаб намойиш қиламиз. Хуллас, Ўзбекистон телевидениесининг 1-дастурини орқали икром бориша бизга ўйинларини кўрсатиб бориша ҳаракат қиламиз. Чунки, бугун соат 23.10 да жаҳон чемпионатининг тантанали очилиш маросими ва ундан кейин дастлабки ўйинини олиб кўрсатамиз. Бундан ташқари, чемпионат ўйинларини шарҳлаш учун 1—2 тадан футбол мухассисларини студияга таклиф этишни режалаштириб қўйганмиз. Улар ушбу биринчилик беллашувларини илгариларига қийслаб кўришад, янги тактик ўзгаришлар юз бераётган, «олдузлар» турлаётган бўлса ишқибозлар учун батафсил шарҳлаб беришадик.

Мулоҳазалар, тахминлар

ГЕРМАНИЯМИ ЁКИ БРАЗИЛИЯ?

Футбол бўйича жаҳон чемпионати бошланғич арасасида мусобақаларнинг қандай ўтиши, шўхушунинг энг юқори поронасидан қайси жамоа ўрни олиши хусусидаги кўнб баҳс-мунозараларнинг гувоҳи бўлмоқдамиз. Кўнбда биз футбол мухлисларининг бир нечасидан бутун бошланадиган чемпионат хусусидаги фикр-мулоҳазаларини билан ўртоқлашганин кўнбамиз қилдик.

Сиронидини Раҳматуллоев, «Тошкент»нинг мезбонлигида бўлиб чиқарилган бир-лашмавининг дуррадорини: — Менинг ҳам қалбимда кўп ишқибозлар қетори ўзбекистон терма жамоаси мустақил равишда йирик халқаро мусобақаларда қатнашадиган кунларга етариканми, деган умид-иставлар бор эди. Минг шунинг, истисноқ бизга бундай имкониятларни яратиб берди. Ҳаммамиз албатта футбол бўйича терма жамоамизнинг кейинги жаҳон чемпионатларида иштирок этишига ишонамиз. Зеро, ҳозир футболимизда Ам, Фодо-

ров, Аширов каби чарм тўп усталаримизнинг моҳир низодалари етишиб чиқмоқда. АҚШда бошланаётган биринчиликнинг ҳам жуда қизиқ қарли ўтиши кўнбамизда. Менимча, бу гал 24 йиллик танлафусдан сўнг Бразилия терма жамоаси чемпион бўлса нодар. Чунки унинг таркибиде Рен, Палиня, Бабето, Каррени, Ромарио сингари энг йирик футбол «олдузлари» тўп суради. Мана бўлганда ҳам биз АҚШ футбол майдонларида жуда ажабли, бетакор футбол беллашувларининг гувоҳи бўламиз.

Ҳайдовчи: — Мана, 20 йилдинри, барча жаҳон чемпионати ўйинларини диққат билан кузатиб келаман. Уйлеймики, бу галги чемпионат унда қатнашадиган жамоаларнинг жуда кучлилиги билан алоҳида ажралиб туради. Гал шундаки, кўп мутахассислар ақиқатиникига есоянда бўлиб келган Нигерия терма жамоасининг имкониятларига юқори баҳо беришадилар, ҳатто унинг кучли туртиндан ўрни олишини башорат қилмоқдалар. Шунингдек, кўнблар саванди ўрни олиш учун Голландия, Италия, Аргентина, Швеция, Германия, Бразилия командалари ҳам барча имкониятлар, шерт-шароитларга эга. Мен, ўзимдаги ҳамма маълумотларни тошу тарозига солиб кўриб, бу гал яна Германияга омад қўлиб боқса керак деб ўйлейман.

Кадрон терма жамоаси жаҳон биринчилигига чиқа олмайган мамлакатнинг соғинчлиги футбол мухлислари кинга ишқибозлик қилшадик! Чунки, биз ўзбекистонликлар учун 24 жамоа ичиндан қайси қадрлироқ, дилга жиндор бўлиши мумкин! Республикамыз футбол мухлислари ўртасида ўтказилган сўроқ натижасида шу терма жамоа бўлди, аксарият ватандошларимиз Россия терма жамоасига ишқибозлик қилиш интиҳиде. Бу — беиниз эмас албатта. Зеро бу терма жамоа савфиде Ўзбекистон футболининг ёрқин юлдузи — Андрей Патициёвнинг майдонга тушшининг кўнбчилик маҳаб бўлиб кўнб турибди. Шундай экан мухлисларимиз талаб-иставларини ҳисобга олиб Россия терма жамоаси, у қатнашадиган «В» гуруҳи командалари хусусида тўхталсин.

МАМЛАКАТ футбол конфедерацияси 1914 йилда ташкил этилган. Бразилияда 12987 футбол клуби мавжуд бўлиб, уларда 1 миллионга яқин ўйинчи ўйнайди. Мамлакатда 28 минг профессионал футболчи бор.

Ташириф қоғози

КИМГА ИШҚИБОЗЛИК ҚИЛАМИЗ?

Бразилия шу пайтгача ўтказилган 14 жаҳон биринчилигининг ҳаммасида қатнашган ягона команда. 1958, 1962, 1970 йилларда жаҳон чемпионини, 1950 йил кумуш, 1938, 1978 йилларда бронза медални соғирдорин бўлган. Жаҳон биринчиликларида 104 ўйин ўтказган (73 галаб, 19 дуранг, 12 мағлубият, тўплар нисбати 248—79).

КАМЕРУН МАМЛАКАТ футбол федерацияси 1963 йилда ташкил этилган бўлиб, 4000 футболчи эга. Камерун жаҳон чемпионатларининг икитасида иштирок этган. 1982 йилда бирор марта ҳам мағлубиятга учрамай саралаш гуруҳида учинчи ўрни билан кифояланган бўлса, 1990 йилда чорак финалге чиқа олди.

Жаҳон чемпионатларининг финал босқичида 8 ўйин ўтказган (3 галаба, 3 дуранг, 2 мағлубият, тўплар нисбати 8—10).

ШВЕЦИЯ МАМЛАКАТ футбол уюшмасига 1904 йилда асос солинган, 500 минг футболчиси бор.

Жаҳон биринчиликларида Швеция 1934 йилдан бери иштирок этиди. 1958 йилда кумуш, 1950 йилда бронза медални соҳиб бўлган.

Жаҳон биринчиликларида (саралаш ва финал қисми бўйича) 98 ўйин ўтказган (50 галаба, 18 дуранг, 30 мағлубият, тўплар нисбати 140—73).

РОССИЯ МАМЛАКАТ футбол федерацияси бундан икки йил муқаддам собик Иттифок футбол федерациясини негизда ташкил этилган. Россия алоҳида жамоа сифатида жаҳон биринчиликларида иштирок этмаган. Маълумки, собик СССР терма жамоаси етти жаҳон биринчилигида ўйнаган. 1966 йилда Англияда фарқли туртинчи ўрнини эгаллаганди.

ЖАМОА ТАРКИБИ: Бош мураббий: Павел Садрин. Дарвозабонлар: Харин, Чересов. Ҳимоячилар: Галямин, Хлестов, Никифоров, Горлукович, Онопко, Тернавский. Ярим ҳимоячилар: Попов, Тетрадзе, Патициёв, Кузнецов, Цимбалар, Корнеев, Ледков, Мостовой, Карпин. Ҳужумчилар: Бородюк, Юран, Саленко, Бесчастный, Радченко.

Команда ўзаги: Харин—Галямин, Никифоров, Онопко, Тернавский—Патициёв, Кузнецов, Цимбалар, Карпин—Саленко, Радченко. Мутахассисларнинг ақидиллиги билан таъкидлагандек, «В» гуруҳи энг кучли саралаш гуруҳи деб тан олинмоқда. «В» гуруҳига россиялик спорт журналистлари «кўнб гуруҳи» деган антика номин қўйишди.

Таниқил мураббий Константин Бесковнинг фикрича, Бразилия гуруҳи голиб бўлади. Иккинчи йўлланма тақдирини Россия—Швеция ўйинларида ҳал этилади.

Тақоим

ГУРУҲЛАР ТАРКИБИ

«А» ГУРУҲИ	«В» ГУРУҲИ
АҚШ Швейцария Колумбия Гуминия	Бразилия Россия Камерун Швеция
«С» ГУРУҲИ	«Д» ГУРУҲИ
Германия Волвия Испания Корея	Аргентина Греция Нигерия Болгария
«Е» ГУРУҲИ	«Ф» ГУРУҲИ
Италия Ирландия Норвегия Мексика	Бельгия Марош Голландия Саудия Арабистони

Бу гуруҳ жамоаларининг ўйинлари Лос-Анжелес, Сан-Франциско ва Детройт шаҳарларида ўтказилди.

Бу гуруҳ жамоалари саралаш ўйинларини Нью-Йорк, Орландо ва Вашингтон шаҳарлари ўйингоҳларида ўтказишад. Биринчилик қонун-қондаларига кўра ўз саралаш гуруҳида дастлабки икки ўйини эгаллаган командалар ҳамда гуруҳларда энг кўп очко тўплаган учинчи ўрни соҳибларидан тўрт терма жамоа кейинги босқичга йўлланма олади. ФИФА қабул қилган қарорга биноян чемпионатнинг биринчи босқичида командаларга галаба эвазига икки эмас, уч очко берилди.

АҚШда бўлиб ўтадиган XV жаҳон чемпионатининг очилишига бағишланган савфиде «Тошкент оқшомининг спорт шарҳловчиси Дилшод ИСРОИЛОВ ва газетанинг ишловчиси музбир Топиб НУРМУҲАМЕДОВлар тейёрлашди.

Бош мухбир Эркин ЭРНАЗАРОВ.

